

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia września 2010 r.

**Pan
Jacek Kozłowski
Wojewoda Mazowiecki**

LWA-4101-09-01/2010
P/10/147

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie skontrolowała w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, zwanym dalej „MUW” lub „Urzędem”, realizację w latach 2007-2009 zadań zapewniających bezpieczeństwo epizootyczne kraju po przystąpieniu do strefy Schengen.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 21 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa epizootycznego kraju. Podstawą tej oceny było prawidłowe zorganizowanie realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w kontrolowanym zakresie, opracowanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, „Planu Reagowania Kryzysowego Województwa Mazowieckiego”² (zwanego w dalszej treści „*Planem Reagowania*”), a także monitorowanie bezpieczeństwa epizootycznego

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Wojewódzkiego Planu Zarządzania Kryzysowego zgodnie z terminologią ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 19 września 2009 r.

województwa w ramach działalności Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia dotyczyły:

- niepodjęcia działań zmierzających do wdrożenia „procedur podjęcia alternatywnych działań mających na celu przeprowadzenie dezynfekcji pojazdów na drogach publicznych w pierwszych 2 dniach wystąpienia epizootii”, opracowanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii i przekazanych do MUW,
- nie dokonania zakupu profesjonalnych mat dezynfekcyjnych.

1. Wojewoda prawidłowo zorganizował realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w przypadku wystąpienia zagrożenia epizootycznego. W latach 2007 – 2009 zakres działania i system reagowania na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej został określony m.in. w regulaminie organizacyjnym Urzędu, regulaminie Wewnętrznym Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, regulaminie Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz w Planie Reagowania Kryzysowego Województwa Mazowieckiego. Całodobowym monitorowaniem zagrożeń w województwie zajmowało się Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK), działające w ramach WBiZK. Rolę koordynującą i opiniodawczą, zgodnie z dyspozycją art. 14 ust. 7 ustawy o z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym³, pełnił Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego (WZZK). Przewodniczącym WZZK był Wojewoda Mazowiecki, ponadto w skład WZZK wchodził m.in. Mazowiecki Wojewódzki Lekarz Weterynarii.
2. Opracowany na podstawie art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym „Plan Reagowania Kryzysowego Województwa Mazowieckiego” został uzgodniony z przedstawicielami inspekcji i straży wojewódzkich oraz zatwierdzony w dniu 3 listopada 2008 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ww. Plan Reagowania stosownie do postanowień art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym zawierał m.in. charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich występowania (w tym w zakresie zakażeń zwierząt i epidemii chorób odzwierzęcych), procedury reagowania kryzysowego oraz organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, a także tryb uruchamiania sił i środków niezbędnych do usuwania skutków zagrożeń. Ponadto w Planie Reagowania ustalono zadania dla poszczególnych służb, inspekcji i straży wojewódzkich oraz określono tzw. siatkę bezpieczeństwa, w której przedstawiono zagrożenia mogące wystąpić na terenie województwa i zasady współpracy instytucji przy likwidacji zagrożeń, w tym także

³ Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 ze zm.

epizootycznych. Opracowane w powiatach województwa mazowieckiego i zatwierdzone przez Wojewodę Mazowieckiego 14 sierpnia 2008 r. powiatowe plany reagowania kryzysowego zostały przygotowane na podstawie przekazanych przez WBiZK MUW „zaleceń Wojewody Mazowieckiego z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie powiatowych planów reagowania kryzysowego”.

3. NIK pozytywnie ocenia działania Wojewody Mazowieckiego dotyczące wykorzystania wniosków zawartych w „Raporcie z działań związanych ze zwalczaniem ognisk grypy ptaków w województwie mazowieckim”, które jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WBiZK zostały uwzględnione w procesie planistycznym (w tym podczas opracowywania Planu Reagowania). Ww. raport został przekazany MSWiA i wojewodom, a wnioski omówione zostały na m.in. szkoleniach starostów, wójtów i prezydentów miast. Zdaniem NIK przyjęta przez MUW forma rozpropagowania praktycznej wiedzy i wniosków z przeprowadzonych działań, przy odpowiednim wykorzystaniu, mogłaby posłużyć do wzmożenia stopnia gotowości na poszczególnych szczeblach, przy tego typu zagrożeniach.
4. Uwagi NIK dotyczą opieszałości MUW w podjęciu działań zmierzających do wdrożenia opracowanej i przekazanej w dniu 6 lutego 2009 r. (przy piśmie Nr WIW.OZZ.4020/5-1/09) przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii „procedury podjęcia alternatywnych działań mających na celu przeprowadzenie dezynfekcji pojazdów na drogach publicznych w pierwszych 2 dniach wystąpienia epizootii”. Ww. procedura została opracowana w związku z problemami z jakimi zetknięto się przy zwalczaniu wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), na przełomie 2007 i 2008 r. na terenie województwa mazowieckiego i jak wyjaśnił Mazowiecki Wojewódzki Lekarz Weterynarii była propozycją rozwiązania problemu polegającego na uruchomieniu odpowiednich działań dotyczących dezynfekcji dróg publicznych (przed podjęciem właściwych czynności przez zarządców dróg), w celu odizolowania ogniska choroby i dezynfekcji środków transportowych. Ustalono, że przez ponad 1,5 roku w MUW nie podjęto żadnych działań zmierzających do ewentualnego zaakceptowania procedury. Obecny Kierownik WCZK (pełniący tę funkcję od 1 sierpnia 2010 r.), wyjaśnił, że „na dzień dzisiejszy trwają prace nad zatwierdzeniem tych procedur”.
5. Uwagi NIK dotyczą również niezrealizowania przez WBiZK MUW (przez około 2 lata) zakupu profesjonalnych mat dezynfekcyjnych. Wojewoda Mazowiecki na posiedzeniu WZZK w dniu 27 października 2008 r. dotyczącym doskonalenia sposobu postępowania w zakresie likwidacji skutków ewentualnego wystąpienia na obszarze województwa

mazowieckiego ognisk grypy ptaków, a także określenia sposobu przeciwdziałania temu zjawisku, wskazał m.in. na konieczność zakupu przez WBiZK profesjonalnych mat dezynfekcyjnych. Do dnia 15 września 2010 r. WBiZK nie dokonał ww. zakupu. Na dzień 31 sierpnia 2010 r. MUW na ewentualny wypadek zwalczania epizootii dysponował odzieżą ochronną (kombinezony, półmaski filtracyjne, pończochy, rękawice wraz z ocieplaczami), która była przygotowana do natychmiastowego transportu do miejsc wystąpienia zagrożenia epizootycznego.

6. W latach 2007 – 2009 zadania dotyczące bezpieczeństwa epizootycznego województwa realizował Wojewódzki Inspektorat Weterynarii (WIW), które finansowane były ze środków w ramach działu 010 – Rolnictwo i Łowiectwo, rozdział 01022 - zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego. W 2007 r. w ramach rozdziału 01022 WIW wykonał wydatki w kwocie 29.214,2 tys. zł (tj. 90,4% planu), w 2008 r. – 59.755,1 tys. zł (tj. 80,8% planu) i w 2009 r. 35.559,8 tys. zł (tj. 93,9% planu). Główną przyczyną niezrealizowania planu wydatku w 2008 r. było niewykorzystanie zaplanowanych środków na ewentualne wystąpienie dużej liczby ognisk salmonelli i grypy ptaków jak miało to miejsce w 2007 r. Wszystkie niewykorzystane przez WIW latach 2007 – 2009 środki zostały zwrócone w ustawowym terminie na rachunek budżetu państwa.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Kontynuowanie działań zmierzających do zatwierdzenia „procedury podjęcia alternatywnych działań mających na celu przeprowadzenie dezynfekcji pojazdów na drogach publicznych w pierwszych 2 dniach wystąpienia epizootii”.
2. Rozważenie zakupu profesjonalnych mat dezynfekcyjnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Do wiadomości:

1. Delegatura NIK w Białymstoku